

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6064/2024
27.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и др Илије Зиодовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из места ..., чији је пуномоћник Данијела Дашић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високог савета судства, Привредног суда у Лесковцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гжрр 805/2023 од 17.10.2023. године, у седници одржаној 27.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гжрр 805/2023 од 17.10.2023. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гжрр 805/2023 од 17.10.2023. године, преиначена је пресуда Основног суда у Прокупљу Прр1 12/22 од 22.06.2023. године, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца, као правног следбеника покојног ББ да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Лесковцу који се води под бројем Ст бр. 1/14 исплати на име главног дуга износ од 148.405,54 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе до исплате, на име камате на главни дуг износ од 221.019,41 динар и обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 54.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП.

О ревизији није потребно да се одлучује као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП, јер тужилац ревизијом побија пресуду којом је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима тужиоца, у ком случају је ревизија увек дозвољена сагласно члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23).

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Привредног суда у Лесковцу Р4 Ст 5691/2019 од 25.10.2019. године утврђено је да је овде тужиоцу повређено право на суђење у разумном року у предмету стечаја који се води пред Привредним судом у Лесковцу Ст бр. 1/14. Решењем истог суда од 07.07.2020. године исправљено је напред наведено решење од 25.10.2019. године у погледу означања имена предлагача, тако што у првом реду, првом ставу уместо погрешно означеног презимена „АА1“ треба да стоји „АА“. Закључком о утврђеним потраживањима Привредног суда у Лесковцу од 11.09.2014. године, у стечајном поступку над стечајним дужником ДП ПК „Делишес“ из Владичиног Хана, признато је потраживање правном претходнику тужиоца ББ у износу од 381.711,80 динара. Током стечајног поступка повериоцу је исплаћено потраживање у износу од 12.286,85 динара, тако да укупно ненамирено потраживање износи 369.424,95 динара. Потраживање је из радног односа правног претходника тужиоца. Тужилац је поднео тужбу 22.01.2021. године, са захтевом да му тужена, због утврђене повреде права на суђење у разумном року накнади имовинску штету на име потраживања (неисплаћених зарада) утврђеног у стечајном поступку.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца јер је закључио да је тужена сходно члану 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року објективно одговорна за имовинску штету коју је тужилац претрпео повредом права на суђење у разумном року и обавезао је тужену да тужиоцу исту надокнади у висини његовог потраживања које није намирено у предметном стечајном поступку.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца. Ово јер је сматрао да је тужба за накнаду имовинске штете поднета по истеку једногодишњег рока из члана 22. и 31. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, будући да је правноснажношћу решења Привредног суда у Лесковцу Р4 Ст. 5691/2019 од 25.10.2019. године тужилац стекао право на правично задовољење, те да се од дана правноснажности истог, односно од 11.11.2019. године, има рачунати рок од годину дана за подношење тужбе за накнаду имовинске штете, па како је тужилац тужбу поднео 22.01.2021. године, да је тужбу поднео по протеклу рока од годину дана у коме је сходно члану 31. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року могао да тражи накнаду имовинске штете.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом указује да се изложени став другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Законом о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр.40/15) прописано је: да у решењу којим се приговор усваја и утврђује повреда права на суђење у разумном року председник суда указује судији или јавном тужиоцу на разлоге због којих је повређено право странке и налаже судији процесне радње које делотворно убрзавају поступак и одређује рок у коме је судија дужан да предузме наложене процесне радње, а који не може бити краћи од 15 дана, нити дужи од четири месеца, и примерен рок у коме га судија извештава о предузетим радњама (члан 11. ст. 1. и 2); да странка чији је приговор усвојен, а која није поднела жалбу и странка чија је жалба одбијена уз потврђивање првостепеног решења о усвајању приговора стиче право на правично

задовољење када истекне рок у коме је судија или јавни тужилац био дужан да предузме наложене процесне радње, а странка чија је жалба усвојена када прими решење о усвајању жалбе (члан 22. став 2); да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење (члан 31. став 1).

Када се пође од садржине напред цитираних одредби Закона о заштити права на суђење у разумном року, пре свега оних који се односе на одређивање рока у коме је судија дужан да предузме наложене процесне радње, то по оцени Врховног суда у овом случају, решењем којим је утврђена повреда права тужиоца на суђење у разумном року у наведеном стечајном поступку, рок за предузимање одређених процесних радњи није одређен у смислу члана 11. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року. Одређењем „у најкраћем могућем року“ - рок у коме судија треба да поступи, а тиме и рок у коме странка стиче право на новчано обештећење или накнаду штете, није одређен нити одредив, јер је подложен различитом тумачењу. Стога, због пропуста суда да решењем којим је утврђена повреда права одреди и тачан рок за предузимање одређених процесних радњи, тужилац не може сносити штетне последице у виду губитка права на правично задовољење и накнаду имовинске штете.

Сагласно напред изнетом, када рок у коме судија треба да поступи, а тиме и рок у коме странка стиче право на новчано обештећење или накнаду штете није одређен нити одредив, то се не може прихватити као правилан закључак другостепеног суда да је тужилац стекао право на правично задовољење од дана правноснажности решења Привредног суда у Лесковцу Р4 Ст 5691/2019 од 25.10.2019. године и да се од тада има рачунати рок од годину дана за подношење тужбе за накнаду имовинске штете. С тога је, по оцени Врховног суда тужба у овој парници поднета у оквиру законом приписаног рока и има се сматрати благовременом, због чега је применом члана 416. став 3. ЗПП другостепена пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

У поновном поступку другостепени суд ће имајући у виду напред изнето, испитати и оценити све околности које су од значаја за правилну примену материјалног права и одлучити о жалби тужене, правилном применом и тумачењем законских одредаба донети нову одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер зависи од одлуке о главној ствари.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић